РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на регионалното развитие

УТВЪРДИЛ:
МАРИЯ ДУЗОВА
ГЛАВЕН ДИРЕКТОР НА ГД
“УПРАВЛЕНИЕ НА
ТЕРИТОРИАЛНОТО
СЪТРУДНИЧЕСТВО”,
РЪКОВОДИТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ
ПАРТНИРАЩ ОРГАН
Заповед № РД-02 -14-682/24.07.13 г.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА ДОПУСТИМОСТ НА РАЗХОДИТЕ ПО ВТОРАТА ПОКАНА ЗА НАБИРАНЕ НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ПО ВТОРАТА ПОКАНА ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРОЕКТИ ПО ПРОГРАМАТА ЗА ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО РУМЪНИЯ - БЪЛГАРИЯ 2007 - 2013 Г.

С о ф и я, юли 2013 г.

ГЛАВА I

Общи положения

Чл. 1. Настоящите правила регулират категориите допустими разходи по **Втората покана за набиране на проектни предложения и по Втората покана за стратегически проекти по Програмата за Трансгранично сътрудничество Румъния - България 2007-2013 г.**

Чл. 2. Настоящите правила, се прилагат за разходите, финансирани от структурните фондове на ЕС, както и за националното съфинансиране от държавния бюджет, и съфинансиране от местните бюджети или други публични и частни източници на финансиране.

Чл. 3 (1) Извършените разходи се считат за допустими от датата на влизане в сила на договора за финансиране, сключен между Управляващия орган (УО) на Програмата и Водещия партньор на проекта (наричан по-долу договор за финансиране).

(2) За да бъдат допустими разходите следва да отговарят кумулативно на следните условия:

(а) да са в съответствие с целите и резултатите на планираните дейности; да са необходими за успешното изпълнение на проекта, да са заложени в договора за финансиране и да са в съответствие с принципите на ефективното и целесъобразно финансово управление;

(б) да са в съответствие с разпоредбите на договора за финансиране с оглед на одобрението на проекта, в съответствие с чл. 54, пар. 5 и чл. 60 от Регламент (ЕС) No 1083/2006;

(в) да са реално извършени от партньорите по време на периода на изпълнение на проекта;

(г) да са записани в счетоводната система или друга финансово-счетоводна документация на партньорите и да са доказани със съответните договори, фактури или други финансово-счетоводни документи, които да позволяват съответните разходи да бъдат идентифицирани и одитирани;

(д) да са в съответствие с разпоредбите на приложимото национално законодателство.

(3) Разходите, свързани с подготовката на проекти са допустими, ако същите са извършени считано от 18.12.2007 г. (датата на одобрение на Програмата с Решение на Европейската

комисия № 6331/18.12.2007 г.) и са в рамките на 10% от общата стойност на допустимите разходи, свързани с финансирания проект.

(4) Разходите свързани: с провеждане на независим одит; подготовка на финално искане за възстановяване на средства и финален отчет, както и свързаните с тях разходи за администриране и управление на проекта са допустими, само ако са извършени в срока на изпълнение на проекта и са платени не по-късно от 3 месеца след края на периода за изпълнение на проекта, при условие че времевата рамка за предоставяне на финалния отчет за напредъка (final progress report), финалното искане за възстановяване на средства и всички останали действащи правила на Програмата са спазени.

Чл. 4. (1) Всички приходи, генерирани от проект, финансиран по Програмата, които могат да бъдат изчислени, следва да бъдат приспаднати от общата сума на допустимите разходи на финансирания проект.

(2) Допустимите разходи за проектите, генериращи приходи се изчисляват от Управляващия орган съгласно чл. 55, пар.2 от Регламент 1083/2006.

(3) В случай че допустимите разходи на проект, генериращ приходи, не могат да бъдат изчислени съгласно ал. 1 на настоящия член, партньорите са длъжни да възстановят приспаднатите средства или върнати в бюджета на ЕС от Сертифициращия орган по Програмата, съгласно разпоредбата на Чл. 55 пар. 3 и 4 от Регламент 1083/2006.

ГЛАВА II

Допустими разходи по Приоритетна ос Достъпност

Чл. 5. Настоящата глава регулира категориите допустими разходи по **Приоритетна ос Достъпност, ключова област на интервенция - „Подобряване на сухопътните и речните трансгранични транспортни съоръжения" и ключова област на интервенция - „Развитие на информационните и комуникационни мрежи и услуги в рамките на трансграничния регион".**

Чл. 6 (1) Категориите разходи за подготовка на проекти са както следва:

(а) Срещи между партньорите по проекта с цел разработване на проекта:

1. транспортни разходи;

2. разходи по настаняване (в съответствие с разходните стойности, съгласно разпоредбите на националното законодателство, приложими за публичните институции);
3. разходи за превод по време на срещи (устен превод);
4. дневни (в съответствие с разходните стойности, съгласно разпоредбите на националното законодателство, приложими за публичните институции);
5. разходи за храна (кетъринг).

(б) Закупуване на земя *(само за Ключова област на интервенция - „Подобряване на сухопътните и речните трансгранични транспортни съоръжения");*

(в) Закупуване на сгради;

(г) Консултации, проучвания, техническа помощ и превод на документи:

1. Проучвания, включително геоложки, геотехнически, хидроложки, хидрогеоложки, фотометрични наблюдения и изследвания за устойчивост *(само за Ключова област на интервенция - „Подобряване на сухопътните и речните трансгранични транспортни съоръжения);*
2. Проучвания и изследвания, включително проучвания на трафика, на възможностите, в съответствие с целите на финансирания проект;
3. Проектна и техническа документация, включително предпроектни проучвания и

   проучвания за осъществимост, технически проекти, работни проекти, документация за получаването на необходимите разрешителни, документация за градоустройствено планиране, оценки за въздействието, проучвания и оценка на недвижими имоти, включително техническата им заверка;
4. Предпроектните проучвания и проучванията за осъществимост трябва да бъдат осъществени/актуализирани не повече от 1 година преди датата на подаване на проекта;
5. Разходите за консултации за подготовка на проекти и други документи, изисквани от Управляващия орган, в случай, че максималната обща сума на тези разходи не надвишава 1% от общите допустими разходи за проект, одобрен за финансиране, но не повече от 10,000 евро;
6. Разходи за превод на документи.

(д) Подготовка и организация на терена и следните строителни и инсталационни работи за организиране на терена на обекта:

1. Насипи (подравняване на терена), ограждения около засегнати сгради и пътища за достъп, външни връзки и комуникации с ВиК, електрическа, газопреносна и др. мрежи, изграждане на временни пътища и конструкции, преустройство или рехабилитация на съществуващи постройки, необходими за организация на участъка;
2. Закупуване на пътни знаци за обозначаване и сигнализация;
3. Временно спиране/изменение на инфраструктурните комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи, комуникационни и др. мрежи), както и временно прекъсване на пътния, железопътния, речния и въздушния трафик;
4. Осигуряване на временни инфраструктурни комуникации и обществено почистване (хигиенизация);
5. Осигуряване на охрана;

(е) Процедури за издаване на разрешителни и съгласуване на документи, необходими за изпълнението на проекта или поискани от УО:

1. Разрешително за градоустройствено планиране/частично изменение на ПУП, разрешителни за строителство (проектиране и строителство);

2. Съгласуване и разрешителни за свързване със съществуващата водоснабдителна, канализационна, електрическа, отоплителна, газопроводна, комуникационна и др. мрежи;

3. Оценка за въздействието върху околната среда;
4. Разрешителни от пожарната служба;
5. Други данъци и такси, включително нотариални, транспортни, административни, свързани с организацията на обекта или издаването на документи и разрешителни, необходими за изпълнението на проекта или поискани от УО.

(2) Разходите за подготовка не могат да се декларират от бенефициента на по-късен етап като разходи по изпълнението на проекта (извършени след датата на влизане в сила на договора за финансиране).

(3) Разходите за подготовка могат да бъдат включени за възстановяване единствено в първото искане за възстановяване на разходи.

Чл. 7. Следните разходи се считат за разходи, свързани с инвестиция в терени (земя) или строителство:

(1) Всички дейности, свързани с подготовката на терена на обекта, включително дейности, извършени при започване подготовката на терена, изразяващи се в: събаряне, демонтиране, почистване на терена, изхвърляне на строителните отпадъци, промени в съществуващите инфраструктурни комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи), вертикална планировка, дренаж, отводняване, с изключение на дейности за основна инвестиция като строителни работи по канализационната мрежа, драгиране, изменения на водните потоци *(само за Ключова област на интервенция - „Подобряване на сухопътните и речните трансгранични транспортни съоръжения.*

(2) Организация на обекта - дейности за подготовка на обекта:

(а) Насипи (подравняване на терена), ограждения около засегнати сгради и пътища за достъп, външни връзки и комуникации с ВиК, електрическа, газопреносна и др. мрежи, изграждане на временни пътища и конструкции, преустройство или рехабилитация на съществуващи постройки, необходими за организация на участъка;

(б) Закупуване на пътни знаци за обозначаване и сигнализация;

(в) Временно спиране/изменение на инфраструктурните комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи, комуникационни и др. мрежи), както и временно прекъсване на пътния, железопътния, речния и въздушния трафик;

(г) Осигуряване на временни инфраструктурни комуникации и обществено почистване (хигиенизация);

(д) Осигуряване на охрана;

(е) Премахване на строителна площадка след приключване на строителните работи; (3)

Основна инвестиция:

(а) Разходи за строителство, рехабилитация и модернизиране на пътища, пътни участъци, мостове, гранично-пропусквателни пунктове за ферибот, включително пътища за достъп до основния инвестиционен обект, паркинг площи, ограждения, пътна маркировка и сигнализация, канавки за дрениране на водата, драгиране на плавателни канали, платформи, пасарелки, мостове за пешеходци, баражи (бентове), специални съоръжения за достъп на хора в неравностойно положение *(само за Ключова област на интервенция - „Подобряване на сухопътните и речните трансгранични транспортни съоръжения) ;*

(б) Разходи, свързани с разширяване, модернизиране и рехабилитация на сградите, предмет на основната инвестиция *(само за Ключова област на интервенция - „Подобряване на сухопътните и речните трансгранични транспортни съоръжения);*

(в) Разходи за строителство, представляващи рехабилитация или модернизиране на сгради ИКТ интегрирана инфраструктура с трансгранично въздействие, изграждане, рехабилитация и модернизиране на ИКТ - оптични мрежи, цифрова и сателитна технология, специални съоръжения за достъп на хора в неравностойно положение *(само за Ключова област на интервенция - „Развитие на информационните и комуникационни мрежи и услуги в рамките на трансграничния регион ")*

(г) Разходи за свързване на инвестиционните обекти към инфраструктурните комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи, комуникационни и др. мрежи);

(д) Разходи за закупуване на дълготрайни материални активи (съгласно националните счетоводни стандарти), включително за *Ключова област на интервенция - „Подобряване на сухопътните и речните трансгранични транспортни съоръжения* - водоплавателни транспортни средства за преминаване на пътници и превозни средства, плаващи мостове, необходими за изпълнението на проекта.

(3) Рехабилитация на терена за опазване на околната среда - мероприятия и дейности, насочени към опазването на околната среда, включително възстановяване на ландшафта и зелените площи след изпълнение на строителните дейности: засаждане на дървета, озеленяване.

Чл. 8. (1) Разходите за персонал, включително дължимите осигуровките върху възнагражденията, са допустими за персонала, нает по проекта, пряко ангажиран с неговото изпълнение и осъществяваните дейности не са възложени на външен изпълнител.

(2) В случай, че наетите по проекта лица са ангажирани частично с изпълнението му, допустими са разходите за възнаграждение за извършването на съответната дейност по проекта, доказани с присъствени формуляри/длъжностна характеристика/доклади за изпълнение.

(3) За служителите в администрацията на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, администрацията на органите на местното самоуправление, включени в екипи по проекти, чието изпълнение започва след 13 декември 2011 г. се прилага Приложение към чл.4, ал.8 на Постановление № 62 на Министерски съвет от 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013 г.

Чл. 9. Разходите, извършени от персонала/експерти във връзка с изпълнението на проекта по време на пътуванията: транспорт, квартирни, дневни, се считат за допустими, когато са предварително обосновани като необходими за изпълнението на проекта и са в съответствие с разходните стойности, съгласно разпоредбите на националното законодателство.

Чл. 10. Категориите разходи, които са допустими за предоставяне на услуги, необходими за изпълнението на проекта, са както следва:

(а) Разходи за проучвания, включително геоложки, геотехнически, хидроложки, хидро-гео-технически, фотометрични измервания, топографски проучвания и изследвания за устойчивост, свързани с обекта на инвестицията *(само за Ключова област на интервенция - „Подобряване на сухопътните и речните трансгранични транспортни съоръжения) ;*

(б) Разходи за провеждане на проучвания и изследвания в съответствие с целите на финансирания проект *(само за Ключова област на интервенция - „Подобряване на сухопътните и речните трансгранични транспортни съоръжения);*

(в) Разходи за проектиране и техническа документация, включително предпроектни проучвания и проучвания за осъществимост, технически проекти, работни проекти, документация за получаването на необходимите разрешителни, документация за градоустройствено планиране, оценки за въздействието, проучвания и оценка на недвижими имоти, включително техническата им заверка;

(г)Разходи за финансови, счетоводни, данъчни и юридически консултации, разходи за технически експертизи и разходи за управлението на проекта, както и разходи по подготовката на документацията за обществени поръчки и управлението на процедурите за

обществени поръчки, в съответствие с действащото законодателство, само когато са пряко свързани с финансираната дейност и са необходими за нейното изпълнение;

(д) Разходи за строителен надзор, в размер до 10% от стойността на договора за строителните дейности;

(е)Разходи за осъществяване на независим одит на проекта, необходими за изпълнението му, за проекти с безвъзмездно финансиране повече от 500 000 евро, без същите да надвишават 10% от общите допустими разходи за финансирания проект;

(ж) Разходи за превод;

(з) Разходи за организиране на събития, конференции, работни срещи и семинари;

- Разходи за придобиването, подновяването и подобряването на информационни и компютърни приложения и услуги;

(и)Разходи за информация и публичност: билбордове, постери, брошури, листовки, реклами в медиите, рекламни материали, пресконференции в съответствие с Ръководството за визуална идентичност на Програмата и в съответствие с разпоредбите на Споразумението за партньорство между Водещия партньор по проекта и другите партньори, както и Договора за финансиране.

(к) Разходите по договори за услуга по ЗЗД, сключени със служителите в администрацията на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, администрацията на органите на местното самоуправление, включени в екипи по проекти, могат да се отчитат само в бюджетна категория „Консултации, Външна експертиза и други външни услуги" (Consultancy, External Expertise And Other External Services);

Разходите за възнаграждения и командировки на горе цитираните служители, са допустими за отчитане в бюджетна категория „Консултации, Външна експертиза и други външни услуги " (Consultancy, External Expertise And Other External Services), ако в договора за услуга по ЗЗД са определени - (и съответно – отчетени като такива):.

аа) възнаграждението на служителите, изпълняващи дейности по проекти извън установеното им работно време, и

бб) размерът на разходите за командировка (пътни, дневни и квартирни пари) като отделни суми

(л) Административните разходи по проекта: наем на офис, отопление, електричество, вода, почистване, природен газ, охрана, телефон, факс, пощенски и куриерски услуги, интернет, консумативи и офис доставки, почистващи препарати, представляващи не повече 5% от допустимите разходи по проекта, ако тези разходи са предмет на отделен договор, предназначени за изпълнение на проекта.

Чл. 11 (1) Разходите за придобиване на оборудване, необходимо за изпълнението на основните дейности по проекта, са допустими.

(2) В категорията на допустимите разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи, необходими за изпълнението на проекта, са включени разходи за придобиване на софтуер, патенти, лицензи и IT приложения.

(3) Цялото оборудване следва да изпълнява условията по проекта и следва да бъде в съответствие с принципа за икономическа ефективност.

Чл. 12 (1) За режийни разходи се приемат разходите, свързани с дейността на партньорите, които не могат да се отнесат директно към отделна дейност по проекта, съгласно чл. 56, пар. 2 от Регламент 1083/2006 и включват разходи за наем на офис, отопление, електричество, вода, почистване, природен газ, охрана, телефон, факс, пощенски и куриерски услуги, интернет, консумативи и офис доставки, препарати за почистване, услуги за поддръжка, които не са предмет на договор, предназначени за изпълнение на проекта.

(2) Режийните разходи са допустими, когато са изпълнени следните условия:

(а) Общата стойност на тези разходи не може да надвишава 5% от общите допустими разходи на проекта;

(б) Съблюдаване метода на пропорционалното изчисление за определяне на режийните разходи, които са пряко генерирани от проекта, съгласно приложенията към договора за финансиране;

Чл. 13. (1) За допустими се считат и следните категории разходи:

(а) Банкови разноски за финансови преводи;

(б) Банкови разноски по откриването и администрирането на отделни банкови сметки, необходими за изпълнението на проекта;

(в) Разходи за нотариални такси;

(г) Разходи за такси за участие в събития (обучения, конференции, семинари) при условие, че тези събития са необходими за изпълнението на проекта;

(д) Разходи за транспортни такси (пътни, фериботни, мостови) при условие, че са необходими за изпълнението на проекта;

(е) Други специфични такси, които са необходими за подаване на документите за кандидатстване за финансиране по Програмата, включително такси свързани с проектиране и строителството, разрешителни за строеж, включване към външни мрежи и комуникации, оценка за въздействието на околната среда и др.

(ж) ДДС, свързано с разходите, е допустим, в случай че:

аа) не се възстановява от други източници;

бб) е дължим от крайния бенефициент;

(2) Буква „ж" на настоящия член не се прилага за ДДС, начислен върху общите административни разходи по метода на пропорционалното изчисление, които са извършени от партньорите, независимо дали имат или нямат правото на приспадане на данъчен кредит.

(з) Общата стойност на разходите, описани в т. (а) - (е) не могат да превишават 3% от общата стойност на допустимите разходи по проекта.

ГЛАВА III

Допустимост на разходите по Приоритетна ос Околна среда

Чл. 14. Настоящата глава регулира категориите допустими разходи по **Приоритетна ос Околна среда, Ключова област на интервенция - „Разработване на съвместни системи за управление за опазване на околната среда" и Ключова област на интервенция - „Разработване на съвместна инфраструктура и услуги за предотвратяване на естествени и причинени от човешка дейност кризи, включително съвместни служби за реагиране при извънредни ситуации".**

Чл. 15 (1) Категориите разходи за подготовка на проекти са както следва:

(а) Срещи между партньорите по проекта с цел разработване на проекта:

1. транспортни разходи;

2. разходи по настаняване (в съответствие с разходните стойности, съгласно разпоредбите на националното законодателство, приложими за публичните институции);
3. разходи за превод по време на срещи (устен превод);
4. дневни (в съответствие с разходните стойности, съгласно разпоредбите на националното законодателство, приложими за публичните институции);
5. разходи за храна (кетъринг).

(б) Закупуване на земя;

(в) Закупуване на сгради;

(г) Консултации, проучвания, техническа помощ и превод на документи:

1. Проучвания, включително геоложки, геотехнически, хидроложки, хидрогеоложки, фотометрични наблюдения и изследвания за устойчивост;
2. Проучвания и изследвания, включително проучвания на трафика, на възможностите, в съответствие с целите на финансирания проект;
3. Проектна и техническа документация, включително предпроектни проучвания и проучвания за осъществимост, технически проекти, работни проекти, документация за получаването на необходимите разрешителни, документация за

градоустройствено планиране, оценки за въздействието, проучвания и оценка на недвижими имоти, включително техническата им заверка;
4. Предпроектните проучвания и проучванията за осъществимост трябва да бъдат осъществени/актуализирани не повече от 1 година преди датата на подаване на проекта;
5. Разходите за консултации за подготовка на проекти и други документи, изисквани от Управляващия орган, в случай, че максималната обща сума на тези разходи не надвишава 1% от общите допустими разходи за проект одобрен за финансиране, но не повече от 10,000 евро;
6. Разходи за превод на документи.

(д) Подготовка и организация на терена и следните строителни и инсталационни работи за организиране на терена на обекта:

1. Насипи (подравняване на терена), ограждения около засегнати сгради и пътища за достъп, външни връзки и комуникации с ВиК, електрическа, газопреносна и др. мрежи, изграждане на временни пътища и конструкции, преустройство или рехабилитация на съществуващи постройки, необходими за организация на участъка;
2. Закупуване на пътни знаци за обозначаване и сигнализация;
3. Временно спиране/изменение на инфраструктурните комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи, комуникационни и др. мрежи), както и временно прекъсване на пътния, железопътния, речния и въздушния трафик;
4. Осигуряване на временни инфраструктурни комуникации и обществено почистване (хигиенизация);
5. Осигуряване на охрана;

(е) Процедури за издаване на разрешителни и съгласуване на документи, необходими за изпълнението на проекта или поискани от Управляващия орган:

1. Разрешително за градоустройствено планиране/частично изменение на ПУП, разрешителни за строителство (проектиране и строителство);
2. Съгласуване и разрешителни за свързване със съществуващата водоснабдителната, канализационна, електрическа, отоплителна, газопроводна,
   комуникационна и др. мрежи;
3. Оценка за въздействието върху околната среда;
4. Разрешителни от пожарната служба;
5. Други данъци и такси, включително нотариални, транспортни, административни, свързани с организацията на обекта или издаването на документи и разрешителни, необходими за изпълнението на проекта или поискани от Управляващия орган.

(2) Разходите за подготовка не могат да се декларират от бенефициента на по-късен етап като разходи по изпълнението на проекта (извършени след датата на влизане в сила на договора за финансиране).

(3) Разходите за подготовка могат да бъдат включени за възстановяване единствено в първото искане за възстановяване на разходи.

Чл. 16. Следните разходи се считат за разходи, свързани с инвестиция в терени (земя) или строителство:

(1) Всички дейности, свързани с подготовката на терена на обекта, включително дейности извършени при започване подготовката на терена, изразяващи се в: събаряне, демонтиране, почистване на терена, изхвърляне на строителните отпадъци, промени в съществуващите инфраструктурни комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи), вертикална планировка, дренаж, отводняване, с изключение на дейности за основна инвестиция като строителни работи по канализационната мрежа, драгиране, изменения на водните потоци.

(2) Организация на обекта - дейности за подготовка на обекта:

(а) Насипи (подравняване на терена), ограждения около засегнати сгради и пътища за достъп, външни връзки и комуникации с ВиК, електрическа, газопреносна и др. мрежи, изграждане на временни пътища и конструкции, преустройство или рехабилитация на съществуващи постройки, необходими за организация на участъка;

(б) Закупуване на пътни знаци за обозначаване и сигнализация;

(в) Временно спиране/изменение на инфраструктурните комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи, комуникационни и др. мрежи), както и временно прекъсване на пътния, железопътния, речния и въздушния трафик;

(г) Осигуряване на временни инфраструктурни комуникации и обществено почистване (хигиенизация);

(д) Осигуряване на охрана;

(е) Премахване на строителна площадка след приключване на строителните работи;

(3) Основна инвестиция:

(а) Разходи за строителство, рехабилитация и модернизиране на пътища, пътни участъци, мостове, гранично-пропусквателни пунктове за ферибот, изграждане на център за наблюдение и информация, природно защитените зони, включително пътища за достъп, паркинг площи, ограждения, пътна маркировка и сигнализация и други сходни разходи;

(б) Разходи, свързани със залесяване/презалесяване, насочени към подобряването на околната среда;

(в) Разходи за свързване инвестиционните обекти към инфраструктурните комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи, комуникационни и др. мрежи);

(г) Разходи за закупуване на дълготрайни материални активи (съгласно националните счетоводни стандарти), необходими за изпълнението на проекта.

(4) Рехабилитация на терена за опазване на околната среда - мероприятия и дейности, насочени към опазването на околната среда, включително възстановяване на ландшафта и зелените площи след изпълнение на строителните дейности: засаждане на дървета, озеленяване.

Чл. 17. (1) Разходите за персонал, включително осигуровките върху заплатите, дължими от работника и работодателя, са допустими за персонала, нает от партньорите по проекта, пряко ангажиран с изпълнението му.
(2) Горепосочената категория разходи е допустима в случай, че осъществяваните дейности не са възложени на външен изпълнител.

(3) В случай, че наети от партньорите по проекта лица са ангажирани частично с изпълнението му, допустими са разходите за възнаграждение за извършването на съответната дейност по проекта, доказани с присъствени формуляри/длъжностна характеристика/доклади за изпълнение.

(4) За служителите в администрацията на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, администрацията на органите на местното самоуправление , включени в екипи по проекти, чието изпълнение започва след 13 декември 2011 г. се прилага Приложение към чл.4, ал.8 на Постановление № 62 на Министерски съвет от 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013 г.

Чл. 18. Разходите, извършени от персонала/експерти във връзка с изпълнението на проекта по време на пътуванията: транспорт, квартирни, дневни, се считат за допустими, когато са предварително обосновани като необходими за изпълнението на проекта и са в съответствие с разходните стойности, съгласно разпоредбите на националното законодателство.

Чл. 19. Категориите разходи, които са допустими за предоставяне на услуги, необходими за изпълнението на проекта, са както следва:

(1) Разходи за проучвания, включително геоложки, геотехнически, хидроложки, хидро-гео-технически, фотометрични измервания, топографски проучвания и изследвания за устойчивост, свързани с обекта на инвестицията;

(2) Разходи за провеждане на проучвания на възможностите в съответствие с целите на финансирания проект;

(3) Разходи за проектиране и техническа документация, включително предпроектни проучвания и проучвания за осъществимост, технически проекти, работни проекти, документация за получаването на необходимите разрешителни, документация за градоустройствено планиране, оценки за въздействието, проучвания и оценка на недвижими имоти, включително техническата им заверка; в случай на съществуващи конструкции, по които се извършват работи по поддръжката или за завършване им, разходите за авторски надзор са допустими, ако съответните работи са необходими за постигане на резултатите на проекта.

(4) Разходи за финансови, счетоводни, данъчни и юридически консултации, разходи за технически експертизи и разходи за управлението на проекта, както и разходи по подготовката на документацията за обществени поръчки и управлението на процедурите за обществени поръчки, в съответствие с действащото законодателство, само когато са пряко свързани с финансираната дейност и са необходими за нейното изпълнение;

(5) Разходи за авторски надзор от проектанта по време на периода на изпълнение на строителството, в случай че не са включени в стойността на проектирането на основата на издадени фактури;

(6) Разходи за строителен надзор, в размер до 10% от стойността на договора за строителните дейности;

(7) Разходи за осъществяване на независим одит на проекта, необходими за изпълнението му, за проекти с безвъзмездно финансиране повече от 500 000 евро, без същите да надвишават 10% от общите допустими разходи за финансирания проект;

(8) Разходи за превод;

(9) Разходи за организиране на събития, конференции, работни срещи и семинари;

(10) Разходи за придобиването, подновяването и подобряването на информационни и компютърни приложения и услуги;

(11) Разходи за информация и публичност: билбордове, постери, брошури, листовки, реклами в медиите, рекламни материали, пресконференции в съответствие с Ръководството за визуална идентичност на Програмата и в съответствие с разпоредбите на Споразумението за партньорство между Водещия партньор по проекта и другите партньори, както и Договора за финансиране.

(12) Разходите по договори за услуга по ЗЗД, сключени със служителите в администрацията на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, администрацията на органите на местното самоуправление, включени в екипи по проекти, могат да се отчитат само в бюджетна категория „Консултации, Външна експертиза и други външни услуги" (Consultancy, External Expertise And Other External Services);

Разходите за възнаграждения и командировки на горе цитираните служители, са допустими за отчитане в бюджетна категория „Консултации, Външна експертиза и други външни услуги " (Consultancy, External Expertise And Other External Services), ако в договора за услуга по ЗЗД са определени -(и съответно – отчетени като такива). :

а) възнаграждението на служителите, изпълняващи дейности по проекти извън установеното им работно време, и

б) размерът на разходите за командировка (пътни, дневни и квартирни пари) като отделни суми.

(13) Административните разходи по проекта: наем на офис, отопление, електричество, вода, почистване, природен газ, охрана, телефон, факс, пощенски и куриерски услуги, интернет, консумативи и офис доставки, почистващи препарати, представляващи не повече 5% от допустимите разходи по проекта, ако тези разходи са предмет на отделен договор, предназначени за изпълнение на проекта.

Чл. 20. (1) Разходите за придобиване на оборудване, необходимо за изпълнението на основните дейности по проекта, са допустими.

В категорията на допустимите разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи, необходими за изпълнението на проекта, са включени разходи за придобиване на софтуер, патенти, лицензи и IT приложения.

Цялото оборудване следва да изпълнява условията по проекта и следва да бъде в съответствие с принципа за икономическа ефективност.

Чл. 21. (1) За режийни разходи се приемат разходите, свързани с дейността на партньорите, които не могат да се отнесат директно към отделна дейност по проекта, съгласно чл. 56, пар. 2 от Регламент 1083/2006 и включват разходи за наем на офис, отопление, електричество, вода, почистване, природен газ, охрана, телефон, факс, пощенски и куриерски услуги, интернет, консумативи и офис доставки, препарати за почистване, услуги за поддръжка, които не са предмет на договор, предназначени за изпълнение на проекта.

(2) Режийните разходи са допустими, когато са изпълнени следните условия:

(а) Общата стойност на тези разходи не може да надвишава 5% от общите допустими разходи на проекта;

(б) Съблюдаване метода на пропорционалното изчисление за определяне на режийните разходи, които са пряко генерирани от проекта, съгласно приложенията към Договора за финансиране;

Чл. 22. (1) За допустими се считат и следните категории разходи:

(а) Банкови разноски за финансови преводи;

(б) Банкови разноски по откриването и администрирането на отделни банкови сметки, необходими за изпълнението на проекта;

(в) Разходи за нотариални такси;

(г) Разходи за такси за участие в събития (обучения, конференции, семинари) при условие, че тези събития са необходими за изпълнението на проекта;

(д) Разходи за транспортни такси (пътни, фериботни, мостови) при условие, че са необходими за изпълнението на проекта;

(е) Други специфични такси, които са необходими за подаване на документите за кандидатстване за финансиране по Програмата, включително такси, свързани с проектиране и строителството, разрешителни за строеж, включване към външни мрежи и комуникации, оценка за въздействието на околната среда и др.

(ж) ДДС, свързано с разходите е допустим, в случай че:

аа) не се възстановява от други източници;

бб) е дължим от крайния бенефициент;

(2) Буква „ж" на настоящия член не се прилага за ДДС, начислен върху общите административни разходи по метода на пропорционалното изчисление, които са извършени от партньорите, независимо дали имат или нямат правото на приспадане на данъчен кредит.

(з) Общата стойност на разходите, описани в т. (а) - (е) не могат да превишават 3% от общата стойност на допустимите разходи по проекта.

ГЛАВА IV

Допустимост на разходите по Приоритетна ос Икономическо и социално развитие

Чл. 23. Настоящата глава регулира категориите допустими разходи по **Приоритетна ос Икономическо и социално развитие, Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност", Ключова област на интервенция - „Сътрудничество за развитие на човешките ресурси - съвместно развитие на уменията и знанията" и Ключова област на интервенция - „Сътрудничество от типа „хора за хора"".**

Чл. 24. (1) Категориите разходите за подготовка на проекти са както следва:

(а) Срещи между партньорите по проекта с цел разработване на проекта:

1. транспортни разходи;
2. разходи по настаняване (в съответствие с разходните стойности, съгласно

разпоредбите на националното законодателство, приложими за публичните институции);
3. разходи за превод по време на срещи (устен превод);
4. дневни (в съответствие с разходните стойности, съгласно разпоредбите на националното законодателство, приложими за публичните институции);
5. разходи за храна (кетъринг).

(б) Закупуване на земя *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност");*

(в) Закупуване на сгради *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност");*

(г) Консултации, проучвания, техническа помощ и превод на документи:

1. Проучвания, включително геоложки, геотехнически, хидроложки, хидрогеоложки, фотометрични наблюдения и изследвания за устойчивост *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност");*
2. Проучвания и изследвания, включително проучвания на трафика, на възможностите, в съответствие с целите на финансирания проект*(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност");*
3. Проектна и техническа документация, включително предпроектни проучвания и проучвания за осъществимост, технически проекти, работни проекти, документация за получаването на необходимите разрешителни, документация за градоустройствено планиране, оценки за въздействието, проучвания и оценка на недвижими имоти, включително техническата им заверка*(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност");*
4. Предпроектните проучвания и проучванията за осъществимост трябва да бъдат осъществени/актуализирани не повече от 1 година преди датата на подаване на проекта *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност ");*
5. Разходите за консултации за подготовка на проекти и други документи, изисквани от Управляващия орган, в случай, че максималната обща сума на тези разходи не надвишава 1% от общите допустими разходи за проект, одобрен за финансиране, но не повече от 10,000 евро;
6. Разходи за превод на документи.

(д) Подготовка и организация на терена и следните строителни и инсталационни работи за организиране на терена на обекта *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на*

трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност"):

1. Насипи (подравняване на терена), ограждения около засегнати сгради и пътища за достъп, външни връзки и комуникации с ВиК, електрическа, газопреносна и др. мрежи, изграждане на временни пътища и конструкции, преустройство или рехабилитация на съществуващи постройки, необходими за организация на участъка;
2. Закупуване на пътни знаци за обозначаване и сигнализация;
3. Временно спиране/изменение на инфраструктурните комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи, комуникационни и др. мрежи), както и временно прекъсване на пътния, железопътния, речния и въздушния трафик;
4. Осигуряване на временни инфраструктурни комуникации и обществено почистване (хигиенизация);
5. Осигуряване на охрана;

(е) Процедури за издаване на разрешителни и съгласуване на документи, необходими за изпълнението на проекта или поискани от Управляващия орган *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност"):*

1. Разрешително за градоустройствено планиране/частично изменение на ПУП, разрешителни за строителство (проектиране и строителство);
2. Съгласуване и разрешителни за свързване със съществуващата водоснабдителната, канализационна, електрическа, отоплителна, газопроводна, комуникационна и др. мрежи;
3. Оценка за въздействието върху околната среда;
4. Разрешителни от пожарната служба;
5. Други данъци и такси, включително нотариални, транспортни, административни, свързани с организацията на обекта или издаването на документи и разрешителни, необходими за изпълнението на проекта или поискани от Управляващия орган.

(ж) Разходи за други данъци и такси, включително нотариални, транспортни, административни, свързани с издаването на документи и разрешителни, необходими за изпълнението на проекта или поискани от Управляващия орган.

(2) Разходите за подготовка не могат да се декларират от бенефициента на по-късен етап като разходи по изпълнението на проекта (извършени след датата на влизане в сила на договора за финансиране).

(з) Разходите за подготовка могат да бъдат включени за възстановяване единствено в първото искане за възстановяване на разходи.

Чл. 25. Следните разходи се считат за разходи, свързани с инвестиция в терени (земя) или строителство *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност ")*:

(1) Всички дейности, свързани с подготовката на терена на обекта, включително дейности извършени при започване подготовката на терена, изразяващи се в: събаряне, демонтиране, почистване на терена, изхвърляне на строителните отпадъци, промени в съществуващите инфраструктурни комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи), вертикална планировка, дренаж, отводняване, с изключение на дейности за основна инвестиция като строителни работи по канализационната мрежа, драгиране, изменения на водните потоци.

(2) Организация на обекта - дейности за подготовка на обекта:

(3) Насипи (подравняване на терена), ограждения около засегнати сгради и пътища за достъп, външни връзки и комуникации с ВиК, електрическа, газопреносна и др. мрежи, изграждане на временни пътища и конструкции, преустройство или рехабилитация на съществуващи постройки, необходими за организация на участъка;

(4) (а) Закупуване на пътни знаци за обозначаване и сигнализация;

(б) Временно спиране/изменение на инфраструктурните комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи, комуникационни и др. мрежи), както и временно прекъсване на пътния, железопътния, речния и въздушния трафик;

(в) Осигуряване на временни инфраструктурни комуникации и обществено почистване (хигиенизация);

(г) Осигуряване на охрана;

(д) Премахване на строителна площадка след приключване на строителните работи;

(5) Основна инвестиция:

(а) Разходи за строителство, представляващи рехабилитация или модернизиране на туристически сгради и пътища, включително пътища за достъп, паркинг площи, ограждения, пътна маркировка и сигнализация и специални съоръжения за достъп на хора в неравностойно положение;

(б) Разходи за свързване на инвестиционните обекти към инфраструктурните комуникации (електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, отопление, газопроводи, комуникационни и др. мрежи);

(г) Разходи за закупуване на дълготрайни материални активи (съгласно националните счетоводни стандарти), необходими за изпълнението на проекта.

(6) Рехабилитация на терена за опазване на околната среда - мероприятия и дейности, насочени към опазването на околната среда, включително възстановяване на ландшафта и зелените площи след изпълнение на строителните дейности: засаждане на дървета, озеленяване.

Чл. 26. (1) Разходите за персонал, включително осигуровките върху заплатите, дължими от работника и работодателя, са допустими за персонала, нает от партньорите по проекта, пряко ангажиран с изпълнението му и не са възложени на външен изпълнител.

(2) В случай, че наети от партньорите по проекта лица са ангажирани частично с изпълнението му, допустими са разходите за възнаграждение за извършването на съответната дейност по проекта, доказани с присъствени формуляри/длъжностна характеристика/доклади за изпълнение.

(3) За служителите в администрацията на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, администрацията на органите на местното самоуправление, включени в екипи по проекти, чието изпълнение започва след 13 декември 2011 г. се прилага Приложение към чл.4, ал.8 на Постановление № 62 на Министерски съвет от 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013 г.

Чл. 27. Разходите, извършени от персонала/експерти във връзка с изпълнението на проекта по време на пътуванията: транспорт, квартирни, дневни, се считат за допустими, когато са предварително обосновани като необходими за изпълнението на проекта и са в съответствие с разходните стойности, съгласно разпоредбите на националното законодателство.

Чл. 28. Категориите разходи, които са допустими за предоставяне на услуги, необходими за изпълнението на проекта, са както следва:

(1) Разходи за проучвания, включително геоложки, геотехнически, хидроложки, хидро-гео-технически, фотометрични измервания, топографски проучвания и изследвания за устойчивост, свързани с обекта на инвестицията *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност ");*

(2) Разходи за провеждане на проучвания на възможностите в съответствие с целите на финансирания проект;

(3) Разходи за проектиране и техническа документация, включително предпроектни проучвания и проучвания за осъществимост, технически проекти, работни проекти, документация за получаването на необходимите разрешителни, документация за градоустройствено планиране, оценки за въздействието, проучвания и оценка на недвижими имоти, включителна техническата им заверка; в случай на съществуващи конструкции, по които се извършват работи по поддръжката или за завършване им, разходите за авторски надзор са допустими, ако съответните работи са необходими за постигане на резултатите на проекта *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност ").*

(4) Разходи за финансови, счетоводни, данъчни и юридически консултации, разходи за технически експертизи и разходи за управлението на проекта, както и разходи по подготовката на документацията за обществени поръчки и управлението на процедурите за обществени поръчки, в съответствие с действащото законодателство, само когато са пряко свързани с финансираната дейност и са необходими за нейното изпълнение;

(5) Разходи за строителен надзор, в размер до 10% от стойността на договора за строителните дейности(само *за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност");*

(6) Разходи за осъществяване на независим одит на проекта, необходими за изпълнението му, за проекти с безвъзмездно финансиране повече от 500 000 евро, без същите да

надвишават 10% от общите допустими разходи за финансирания проект *(само за Ключова област на интервенция - „Подкрепа на трансграничното бизнес сътрудничество и подобряване на регионалния образ и идентичност ");*

(7) Разходи за превод;

(8) Разходи за организиране на събития, конференции, работни срещи и семинари;

(9) Разходи за придобиването, подновяването и подобряването на информационни и компютърни приложения и услуги;

(10) Разходи за информация и публичност: билбордове, постери, брошури, листовки, реклами в медиите, рекламни материали, пресконференции в съответствие с Ръководството за визуална идентичност на Програмата и в съответствие с разпоредбите на Споразумението за партньорство между Водещия партньор по проекта и другите партньори, както и договора за финансиране.

(11) Разходите по договори за услуга по ЗЗД, сключени със служителите в администрацията на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, администрацията на органите на местното самоуправление, включени в екипи по проекти, могат да се отчитат само в бюджетна категория „Консултации, Външна експертиза и други външни услуги" (Consultancy, External Expertise And Other External Services);

Разходите за възнаграждения и командировки на горе цитираните служители, са допустими за отчитане в бюджетна категория „Консултации, Външна експертиза и други външни услуги " (Consultancy, External Expertise And Other External Services), ако в договора за услуга по ЗЗД са определени - (и съответно – отчетени като такива).:

а) възнаграждението на служителите, изпълняващи дейности по проекти извън установеното им работно време, и

б) размерът на разходите за командировка (пътни, дневни и квартирни пари) като отделни суми

(12) Административните разходи по проекта: наем на офис, отопление, електричество, вода, почистване, природен газ, охрана, телефон, факс, пощенски и куриерски услуги, интернет, консумативи и офис доставки, почистващи препарати, представляващи не повече 5% от допустимите разходи по проекта, ако тези разходи са предмет на отделен договор, предназначени за изпълнение на проекта.

Чл. 29. (1) Разходите за придобиване на оборудване, необходимо за изпълнението на основните дейности по проекта, са допустими.

(2) В категорията на допустимите разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи, необходими за изпълнението на проекта, са включени разходи за придобиване на софтуер, патенти, лицензи и IT приложения.

(3) Цялото оборудване следва да изпълнява условията по проекта и следва да бъде в съответствие с принципа за икономическа ефективност.

Чл. 30. (1) За режийни разходи се приемат разходите, свързани с дейността на партньорите, които не могат да се отнесат директно към отделна дейност по проекта, съгласно чл. 56, пар. 2 от Регламент 1083/2006 и включват разходи за наем на офис, отопление, електричество, вода, почистване, природен газ, охрана, телефон, факс, пощенски и куриерски услуги, интернет, консумативи и офис доставки, препарати за почистване, услуги за поддръжка, които не са предмет на договор, предназначени за изпълнение на проекта.

(2) Режийни разходи са допустими, когато са изпълнени следните условия:

(а) Общата стойност на тези разходи не може да надвишава 5% от общите допустими разходи на проекта;

(б) Съблюдаване метода на пропорционалното изчисление за определяне на режийните разходи, които са пряко генерирани от проекта, съгласно приложенията към Договора за финансиране;

Чл. 31. (1) За допустими се считат и следните категории разходи:

(а) Банкови разноски за финансови преводи;
(б) Банкови разноски по откриването и администрирането на отделни банкови сметки, необходими за изпълнението на проекта;

(в) Разходи за нотариални такси;

(г) Разходи за такси за участие в събития (обучения, конференции, семинари) при условие, че тези събития са необходими за изпълнението на проекта;

(д) Разходи за транспортни такси (пътни, фериботни, мостови) при условие, че са необходими за изпълнението на проекта;

(е) Други специфични такси, които са необходими за подаване на документите за кандидатстване за финансиране по Програмата, включително такси свързани с проектиране и

строителството, разрешителни за строеж, включване към външни мрежи и комуникации, оценка за въздействието на околната среда и др.

(ж) ДДС, свързано с разходите е допустим, в случай че:

аа) не се възстановява от други източници;

бб) е дължим от крайния бенефициент;

(2) Буква „ж" на настоящия член не се прилага за ДДС, начислен върху общите административни разходи по метода на пропорционалното изчисление, които са извършени от партньорите, независимо дали имат или нямат правото на приспадане на данъчен кредит.

(з) Общата стойност на разходите, описани в т. (а) - (е) не могат да превишават 3% от общата стойност на допустимите разходи по проекта.

Заключителна разпоредба

§ 1. Настоящите Вътрешни правила за допустимост на разходите по втората покана за набиране на проектни предложения по Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния - България 2007-2013 г. се приемат в съответствие с разпоредбите на чл. 7 и чл. 13 на Регламент № 1080/05.07.2006 г. на Европейския парламент и на Съвета по отношение на Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент № 1783/1999, чл. 56 на Регламент на Съвета № 1083/11.07.2006 г. относно определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяната на Регламент 1260/1999 г. и разпоредбите на чл. чл. 49-53 от Регламент на Комисията № 1828/2006, установяващ правилата за прилагане на Регламент на Съвета № 1083/2006, в който са установени общите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд, както и разпоредбите на Регламент №1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и разпоредбите на Решение на Комисията № 6331/2007 за одобрение на Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния - България 2007-2013 г.